

Wrocław, 7 lipca 2014 roku

WK.60/417/K-2/14

**Pan
Ryszard Skuła
Wójt Gminy Malczyce**

**ul. Traugutta 15
55-320 Malczyce**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 roku, poz. 1113 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 26 marca do 28 maja 2014 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Malczyce. Zakres badanych zagadnień oraz ustalenia szczegółowo przedstawiono w protokole kontroli podpisanym 28 maja 2014 roku.

Ponadto, przeprowadzona została kontrola w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Malczycach, której ustalenia zawarte zostały w protokole z 15 maja 2014 roku.

Kontrola w Urzędzie Gminy Malczyce, obok obowiązków i zadań realizowanych prawidłowo, wykazała również nieprawidłowości i uchybienia omówione szczegółowo w protokole kontroli. Część z nich usunięto w trakcie czynności kontrolnych, co należy ocenić pozytywnie. Szczególnie pozytywnie ocenić należy gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu, którzy dla potrzeb kontroli przygotowywali dokumenty, opracowywali wymagane informacje oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień.

Nieprawidłowości i uchybienie ujawnione w wyniku kontroli kompleksowej gospodarki finansowej gminy wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

Kontrola 20 raportów kasowych z 2012 r. i 2013 r., i załączonych do nich dowodów źródłowych przychodowych i rozchodowych wykazała, że źródłowe dowody kasowe ujęte w kontrolowanych raportach nie posiadały numeru raportu kasowego w którym zostały ujęte i numeru pozycji ujęcia ich w raporcie kasowym, co było niezgodne z art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2013 roku, poz. 330 ze zm.) stanowiącym, iż księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych a w szczególności udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

Dokumenty przychodowe tj. opłaty za dzierżawę, opłaty skarbowe, wpłaty za czynsze, koncesje na alkohol były ujmowane w raporcie kasowym na podstawie zbiorczych zestawień dowodów przychodowych tj. "zestawienia wpłat" bez dowodów źródłowych. Źródłowe dowody kasowe (przychodowe) nie były podpinane pod raporty kasowe (znajdowały się w dokumentacji księgowej).

Tymczasem z Instrukcji kasowej stanowiącej załącznik Nr 2 do Zarządzenia Wójta Gminy Nr 6/2001 z 18 grudnia 2001 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji wewnętrznej w części IV pkt 3 wskazano, że dowód wpłaty wystawiony jest przez kasjera w trzech egzemplarzach, z których kopia dołączana jest do raportu kasowego.

Ewidencja druków ścisłego zarachowania należała do obowiązków podinspektora ds. windykacji i obsługi kasy (kasjerki). Kasjerka wykonując dyspozycje kasowe prowadziła jednocześnie gospodarkę drukami ścisłego zarachowania. Zapis w części I pkt 3 „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” (załącznik Nr 3 do zarządzenia Wójta Gminy Malczyce Nr 6/2001 z 18 grudnia 2001 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji wewnętrznej) stanowił, że do druków ścisłego zarachowania zalicza się formularze w stosunku do których wskazana jest wzmoczona kontrola. W związku z nierozdzieleniem funkcji dysponenta i wykonawcy w zakresie gospodarki drukami ścisłego zarachowania nie została zapewniona nawet bieżąca kontrola. Zgodnie z pkt 14 lit. c Komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz.Urz. MF. nr 15, poz. 84) kluczowe obowiązki winny być rozdzielone.

W Urzędzie nie prowadzono ewidencji upoważnień do pobrania druków ścisłego zarachowania jak również druki te wydawano bez upoważnienia zaakceptowanego przez kierownika jednostki lub jego zastępcę. Tymczasem w części II pkt 8 „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” określono, że wydanie druków ścisłego zarachowania może nastąpić wyłącznie na podstawie pisemnego upoważnienia do ich pobrania zaakceptowanego przez kierownika oraz, że pracownik prowadzący ewidencję druków ścisłego zarachowania prowadzi rejestr upoważnień do pobrania druków ścisłego zarachowania.

Umowy i aneksy do umów zawierane w latach 2008-2013 z Bankiem Spółdzielczym w Środzie Śląskiej na prowadzenie rachunków bankowych były podpisane tylko przez Wójta Gminy Malczyce bez kontrasygnaty Skarbnika Gminy pomimo, że Gmina ponosiła koszty związane z otwarciem i prowadzeniem rachunków bankowych. Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 roku nr 142, poz. 1591 ze zm. oraz Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.), jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Otrzymywane sprawozdania budżetowe z jednostek organizacyjnych gminy nie były sprawdzane pod względem formalno-rachunkowym, wbrew wymogowi określonemu w § 9 ust 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103), stosownie do którego, jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym.

W zakresie dochodów budżetowych

Na 12 informacjach podatkowych (spośród 24 objętych kontrolą) dotyczących podatku rolnego oraz łącznego zobowiązania podatkowego brak było potwierdzenia daty wpływu do Urzędu, co świadczyło o niewypełnieniu zapisu zawartego w § 40 ust. 1 i 3 pkt 2 Instrukcji kancelaryjnej stanowiącej załącznik Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. z 2011 roku Nr 14, poz. 67 ze zm.) stanowiącego, iż punkt kancelaryjny rejestruje przesyłki wpływające, umieszczając w dowolnej kolejności w rejestrze prowadzonym na nośniku papierowym lub w postaci elektronicznej między innymi datę wpływu przesyłki.

Brak było również udokumentowania sprawdzenia poprawności danych zawartych w ww. informacjach podatkowych wbrew art. 272 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 roku poz. 749 ze zm.).

Kontrola terminowości wpłat rat podatku (dot. podatników wsi Rachów) wykazała, iż podatek wpłacany u inkasenta nieprawidłowo został ujęty w ewidencji księgowej. Przyjęty na kwitariusz przychodowy podatek, na poszczególnych kontach podatników, ewidencjonowany był pod datą, w której inkasent wpłacał zainkasowany podatek na konto gminy. Taki sposób prowadzenia ewidencji księgowej niezgodny był z art. 20 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości które stanowiły, iż podstawą zapisów w księgach rachunkowych są źródłowe dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, a zapisy księgowe powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty. Natomiast data dokonania wpłat zainkasowanych podatków przez inkasentów, jest terminem płatności ustalonym na podstawie art. 47 § 4a Ordynacji podatkowej, w uchwale Nr XVII/87/04 Rady Gminy Malczyce z 4 czerwca 2004 roku w sprawie zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso oraz terminu płatności dla inkasentów, zmienionej uchwałą Nr XVI/74/2011 Rady Gminy Malczyce z 28 grudnia 2011 roku. Ustalono, iż zainkasowany przez inkasenta wsi Rachów w trakcie kontroli podatek z tytułu II raty na 2014 rok, na kontach podatkowych ujęty został prawidłowo.

W zakresie wynagrodzeń nauczycieli

Jednorazowe dodatki uzupełniające za rok 2012 dla nauczycieli stażystów nie zostały obliczone według obowiązującego wzoru, określonego w załączniku Nr 1 pn. „Sposób ustalania wysokości jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczyciela na danym stopniu awansu zawodowego” do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 6, poz. 35 ze zm.).

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za rok 2012 zostało przekazane z opóźnieniem (5 dni) adresatom, o których mowa w art. 30a ust. 5 ustawy z 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm., obecnie

obowiązujący: Dz.U. z 2014 roku, poz. 191), czym naruszono powołany przepis. Powyższe dotyczy również sprawozdania za rok 2013 przekazanego do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu 29 stycznia 2014 roku (sporządzone 20 stycznia 2014 r.). Kopie pism przy których przekazano sprawozdania za rok 2012 i za rok 2013 (z wyłączeniem pisma do RIO) nie były oznaczone datą wysyłki, wbrew wymogom § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. nr 14, poz. 67).

W zakresie dotacji dla podmiotów niezliczonych do sektora finansów publicznych

Brak było uchwał Rady Gminy Malczyce w sprawie przyjęcia sprawozdań z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2011 i 2012 rok, do czego zobowiązywały zapisy zawarte w § 7 ust. 1 i ust. 2 Regulaminu Rady Gminy Malczyce, stanowiącego załącznik nr 3 do Statutu Gminy Malczyce, (przyjętego uchwałą Nr XX/96/2012 Rady Gminy Malczyce z 24 kwietnia 2012 roku), który stanowił iż rada rozpatruje na sesjach i rozstrzyga w drodze uchwał wszystkie sprawy należące do jej kompetencji, określone w ustawie o samorządzie gminnym oraz w innych ustawach, a także przepisach prawnych wydanych na podstawie ustaw, jak również rada zajmuje merytoryczne stanowisko w sprawach związanych z realizacją kompetencji stanowiących i kontrolnych, w formie uchwał.

Pomimo, iż do wniosku o udzielenie dotacji w kwocie 19.650 zł Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Michała w Chomiąży na przeprowadzenie prac remontowych nie załączono wymaganej decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu zezwalającej na prowadzenie prac i robót przy zabytku, w 2011 roku dotacja w wysokości 15.000 zł, została przyznana Parafii. Zgodnie z § 3 ust. 1 uchwały Nr XVII/75/07 z 29 listopada 2007 roku w sprawie zasad udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, ubiegający się o dotacje powinien złożyć wniosek wraz z załącznikami wyliczonymi w treści przepisu uchwały.

Przedłożone przez Parafię sprawozdanie z wykorzystania ww. dotacji nie posiadało udokumentowania, iż sprawdzone zostało pod względem merytorycznym, finansowym oraz zaakceptowane, pomimo iż sformalizowany druk sprawozdania wymagał dokonania tych czynności.

Czynności dotyczące prowadzenia spraw związanych z udzielanymi dotacjami nie zostały powierzone pracownikom wykonującym te zadania.

W zakresie gospodarki nieruchomościami

Wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży były sporządzane i podawane do publicznej wiadomości przed uzyskaniem od Starosty Średzkiego zaświadczenia o samodzielności

lokali, co było nieprawidłowe, ponieważ do sprzedaży należy kierować tylko lokale samodzielne, mogące stanowić odrębną nieruchomość (art. 2 ust. 1 ustawy z 24 czerwca 1994 roku o własności lokali: Dz.U. z 2000 roku nr 80, poz. 903 ze zm.).

Nabywca niezabudowanej działki gruntu Nr 109/2 AM-1 w miejscowości Rusko, sprzedanej 20 marca 2012 roku, nie został poinformowany pisemnie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, wbrew wymogowi art. 41 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2014 roku, poz. 518), który stanowi, że należy to uczynić w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu.

W przypadku sprzedaży, 21 kwietnia 2011 roku, lokalu niemieszkalnego Nr 3 w Mazurowicach nabywca został zawiadomiony o terminie i miejscu zawarcia umowy sprzedaży z opóźnieniem wynoszącym 25 dni. Ponadto wyznaczony termin zawarcia umowy był krótszy aniżeli 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia (rozstrzygnięcie przetargu 4 marca 2011 r., zawiadomienie z 19 kwietnia 2011 r., umowa zawarta 21 kwietnia 2011 r.). Stosownie do zapisów zawartych w art. 41 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami: „Organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia”.

Zawiadomienia nie zawierały wymaganej przez art. 41 ust. 2 ustawy informacji, że organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie będzie zwrócone, jeśli nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i terminie podanym w zawiadomieniu (dot. lokalu niemieszkalnego Nr 3 w Mazurowicach oraz działki gruntu nr 135/3 AM-2 w Dębicach).

Przy sprzedaży lokali mieszkalnych najemcom (dot. lokali mieszkalnych w Malczycach: nr 1 przy ul. Sienkiewicza 21; nr 2 przy ul. 1 maja 17; nr 5 przy ul. 1 maja 26) w aktach spraw brak było informacji (oświadczeń) czy nabywca lub jego współmałżonek posiadali tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego. Było to istotne, ponieważ w przypadku posiadania takiego tytułu nie przysługiwała bonifikata w cenie sprzedaży, określona w § 10 ust. 2 uchwały Rady Gminy Nr XXI/90/08 z 28 marca 2008 roku w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Malczyce.

Kontrola prawidłowości zawierania umów dzierżawy i najmu nieruchomości oraz egzekwowania wynikających z nich zobowiązań wykazała nieprzestrzeganie przez wydzierżawiającego terminów do pobierania opłat czynszowych ustalonych w umowie dzierżawy z 1 sierpnia 2013 r. (dot. dz. nr 196/7 i 217/1 w Malczycach) i w umowie najmu z 2 października 2013 r. (dot. lokalu użytkowego w Malczycach przy ul. Łąkowej). W przedmiotowych umowach termin płatności ustalono do 20-go każdego miesiąca z góry, tymczasem przy pierwszej umowie Urząd Gminy wystawił w dniu 6 listopada 2013 roku jedną fakturę obejmującą okres od sierpnia do listopada w łącznej kwocie 2.952 zł, a przy drugiej – jedną fakturę w dniu 9 października 2013 roku za październik i listopad w wysokości 244,72 zł.

W pięciu przypadkach objętych kontrolą nie sporządzono wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, pomimo takiego obowiązku wynikającego z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W zakresie ewidencji księgowej majątku trwałego

Ewidencją księgową środków trwałych nie były objęte, będące własnością gminy, budynki mieszkalne i lokale (z wyłączeniem gruntu) przekazane w administrowanie Malczyckim Usługom Komunalnym sp. z o.o. W związku z tym gospodarka wymienionymi składnikami majątku, w tym ich sprzedaż, nie znajdowała odzwierciedlenia w ewidencji majątku gminy.

Na koncie 011 „Środki trwałe” ewidencjonowane były niektóre środki trwałe o wartości początkowej poniżej 3.500 zł, co było niezgodne z §10 ust. 1 Zakładowego planu kont z 23 lipca 2012 roku (ze zm.) oraz z zasadami ewidencji na tym koncie określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – (Dz.U. Nr 128 poz. 861 ze zm.). W trakcie kontroli rozpoczęte zostały czynności mające na celu wyeliminowanie opisanej powyżej nieprawidłowości.

W prowadzonej ręcznie w księgach inwentarzowych ewidencji pozostałych środków trwałych w wielu przypadkach dokonywano zapisów ołówkiem i wprowadzano poprawki z pominięciem daty tej czynności – niezgodnie z przepisami odpowiednio art. 23 ust. 1 i art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.).

Niewłaściwe stawki amortyzacyjne przyjęto dla kserokopiarki, namiotu PVC oraz dla 8 placów zabaw o łącznej wartości początkowej 84.132 zł. Błędnie naliczone umorzenie dla tych środków za rok 2013 wyniosło kwotę w łącznej wysokości 1.982,62 zł. Wymienione nieprawidłowości zostały usunięte w trakcie kontroli.

W zakresie rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi

Kierownicy jednostek organizacyjnych nie otrzymali informacji (kwoty dochodów i wydatków z wyodrębnieniem dochodów i wydatków majątkowych) niezbędnych do opracowania projektów planów finansowych na 2013 rok, oraz informacji o środkach zaplanowanych dla nich w budżecie gminy na 2012 rok po przyjęciu przez Radę Gminy uchwały Nr XVII/77/2012 z dnia 22 stycznia 2012 roku w sprawie przyjęcia budżetu gminy na 2012 rok oraz na 2013 rok (uchwała Nr XXIX/147/2012 z 18 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia budżetu gminy na 2013 rok). Powyższe świadczyło o niewypełnieniu obowiązków wynikających z zapisów art. 248 ust. 1 i art. 249 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych mówiących, że w terminie 7 dni od dnia przekazania projektu uchwały budżetowej organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego przekazuje podległym jednostkom informacje niezbędne do opracowania projektów ich planów finansowych oraz, że zarząd

jednostki samorządu terytorialnego w terminie 21 dni od dnia podjęcia uchwały budżetowej przekazuje podległym jednostkom informację o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu. Świadczyło także o nieprzebrzeganiu zapisów własnych uregulowań, które zostały zawarte w § 2 pkt 2 uchwały Nr LVII/227/2010 Rady Gminy Malczyce z dnia 26 października 2010 roku w sprawie procedury uchwalania budżetu gminy oraz rodzaju i szczegółowości materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi budżetu. W trakcie kontroli przedstawiono kontrolującemu pismo z 20 maja 2014 roku – Potwierdzenie otrzymania przez jednostki organizacyjne kompletnych uchwał Rady Gminy Malczyce w sprawie przyjęcia budżetów Gminy Malczyce na lata 2011, 2012, 2013 zatwierdzonych przez Przewodniczącą Rady Gminy Malczyce.

Ponadto w wyniku przeprowadzonej w okresie od 28 kwietnia do 14 maja 2014 roku kontroli wybranych zagadnień z zakresu gospodarki finansowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Malczycach stwierdzono m.in. nieprawidłowości polegające na nie ustaleniu sald i nie zamknięciu kont syntetycznych Ośrodka według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2009 – 2013, co uniemożliwiało sporządzenie bilansu otwarcia na dzień 1 stycznia w latach 2010 -2014. W 2009 roku dotyczyło to 17 kont, w 2010 roku – 18 kont, w 2011 roku – 16 kont, w 2012 roku – 16 kont, w 2013 roku – 16 kont. Zgodnie z § 14a ust. 3 obowiązującego w 2009 roku rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 142, poz. 1020 ze zm.), jak i § 18 ust. 3 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) - ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność powinno nastąpić do dnia 30 kwietnia roku następnego. Odpowiedzialność za powyższe, poza Główną księgową Ośrodka, ponosi na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości - Kierownik Ośrodka, która nie sprawowała właściwego nadzoru nad pracą Główniej księgowej Ośrodka. Występowanie opisanych nieprawidłowości i ich nieujawnienie przez okres 6 lat świadczy także o niewłaściwym funkcjonowaniu kontroli nadzorczej na poziomie jednostki samorządu terytorialnego i w konsekwencji o niewypełnieniu przez Wójta Gminy zapisu zawartego w art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.), w myśl którego wójt gminy jest zobowiązany do zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej rozumianej jako ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji zadań i celów w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy (art. 68 ust. 1 ustawy o finansach publicznych).

W trakcie postępowania pokontrolnego Wójt Gminy pismem nr SK.3100.41.2014 z 3 lipca 2014 r. poinformował Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu, „(...) że do dnia 31.08.2014 roku” doprowadzi „do prawidłowego zamknięcia poszczególnych księgowości w latach budżetowych 2008-2013, gdyż taki termin został przedstawiony jako najbliższy i możliwy do wykonania przez Kierownika GOPS-u w Malczycach oraz osobę, która zobowiązała się na umowę zlecenie do pomocy głównej księgowej w ww. jednostce.”

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2013, poz. 330 ze zm.), w szczególności:
 - a) art. 24 ust. 4 pkt.1, zgodnie z którym księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych a w szczególności udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych,
 - b) w zakresie sposobu dokonywania zapisów w księgach rachunkowych oraz poprawiania błędów w zapisach księgowych, stosownie do art. 23 ust. 1 i 25 ust. 1 pkt 1 ustawy.
2. Przestrzeganie zapisów zawartych w „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy w Malczycach” stanowiącej załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 6/2001 Wójta Gminy Malczyce z 18 grudnia 2001 roku w szczególności w zakresie ujmowania w raportach kasowych wszystkich przychodowych dowodów kasowych.
3. Rozdzielenie obowiązków związanych z funkcją dysponenta i wykonawcy w zakresie gospodarki drukami ścisłego zarachowania. Zgodnie z pkt 14 lit. c Komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz.Urz. MF. nr 15, poz. 84) kluczowe obowiązki winny być rozdzielone. Ponadto w pkt 3 część I „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” (załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 6/2001 Wójta Gminy Malczyce z 18 grudnia 2001 roku) zapisano, że do druków ścisłego zarachowania wskazana jest wzmożona kontrola.
4. Przestrzeganie zapisu zawartego w pkt 8 części II „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” w zakresie wydawania druków ścisłego zarachowania na podstawie pisemnego upoważnienia do ich pobrania zaakceptowanego przez kierownika oraz zaprowadzenia ewidencji upoważnień do ich pobierania.
5. Przestrzeganie zapisu zawartego w art. 46 ust. 3 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.) zgodnie z którym, jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

6. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119), w szczególności § 9 ust. 3 zgodnie, z którym, jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym.
7. Przestrzeganie przepisów Instrukcji kancelaryjnej stanowiącej załącznik Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. z 2011 r. nr 14, poz. 67 ze zm.), w szczególności:
 - a) § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 Instrukcji – w zakresie ujmowania w rejestrze kancelaryjnym wszystkich wpływających do Urzędu Gminy przesyłek oraz zamieszczania na nich daty wpływu, w celu umożliwienia sprawdzenia, czy zostały zachowane terminy do ich złożenia określone w przepisach prawa,
 - b) § 60 ust. 3 Instrukcji – w zakresie oznaczania datą wysyłki kopii pism przy których przekazywane są sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli.
8. Dokonywanie sprawdzenia formalnej poprawności informacji podatkowych, zgodnie z art. 272 pkt 2 Ordynacji podatkowej (Dz.U. z 2012 roku, poz. 749 ze zm.).
9. Sprawdzenie prawidłowości naliczonych jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli stażystów za rok 2012 z zastosowaniem obowiązującego wzoru, określonego w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 6, poz. 35 ze zm.). W przypadku stwierdzenia różnic między wysokością dodatków należnych i wypłaconych - wypłacenie należnych kwot. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o skutkach finansowych powyższego.
10. Przekazywanie sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego adresatom, o których mowa w art. 30a ust. 5 ustawy z 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 roku, poz. 191) w terminie 7 dni od jego sporządzenia, określonym w tym przepisie.
11. Przestrzeganie uregulowań zawartych w Statucie Gminy Malczyce, przyjętym uchwałą Nr XXX/96/2012 Rady Gminy Malczyce z 24 kwietnia 2012 roku, w szczególności w zakresie rozstrzygania przez Radę Gminy Malczyce w formie uchwał spraw należących do jej kompetencji, wynikających z ustaw oraz z przepisów wykonawczych do ustaw.
12. Przestrzeganie przepisów uchwały Nr XVII/75/07 z 29 listopada 2007 roku w sprawie zasad udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, w szczególności:
 - a) w zakresie rozpatrywania wniosków o udzielenie dotacji spełniających wszystkie wymogi formalne,

- b) sprawdzania pod względem merytorycznym, finansowym oraz akceptowania sprawozdań z wykorzystania dotacji a także dokumentowania tych czynności.
13. Sporządzanie i podawanie do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży po uzyskaniu od Starosty Średzkiego zaświadczenia o samodzielności lokali (wymóg z art. 2 ust. 1 ustawy z 24 czerwca 1994 roku o własności lokali – Dz.U. z 2000 roku nr 80, poz. 903 ze zm.).
14. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2014 roku, poz. 518) w szczególności w zakresie obowiązku:
- a) zawiadamiania nabywcy nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, a także wyznaczania okresu nie krótszego niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, oraz zamieszczania w przedmiotowym zawiadomieniu informacji o możliwości odstąpienia przez organizatora przetargu od zawarcia umowy i nie zwracania wadium w przypadku nie przystąpienia nabywcy, bez usprawiedliwienia, do zawarcia umowy w podanym miejscu i terminie, stosownie do art. 41 ust. 1 i ust. 2 ustawy;
- b) sporządzania wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy.
15. Sprawdzanie przy sprzedaży mieszkań najemcom, czy nabywca lub współmałżonek posiadają tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego, w celu realizacji zapisu § 10 ust. 2 uchwały Rady Gminy Nr XXI/90/08 z 28 marca 2008 roku w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Malczyce, stanowiącego iż w takim przypadku nie przysługuje im bonifikata w cenie sprzedaży.
16. Przestrzeganie zapisów zawartych w umowach z dzierżawcami i najemcami w szczególności w zakresie terminów pobierania opłat czynszu z tytułu dzierżawy i najmu nieruchomości gminnych, oraz prawidłowego wystawiania faktur z ww. tytułu.
17. Wprowadzenie do ewidencji księgowej nieruchomości (komunalnych budynków mieszkalnych i lokali) stanowiących własność Gminy a oddanych w administrowanie, na podstawie zawartych umów, Malczyckim Usługom Komunalnym sp. z o.o. w Malczycach.
18. Przestrzeganie uregulowań §10 ust. 1 Zakładowego planu kont z 23 lipca 2012 roku (ze zm.) oraz zapisów zawartych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289) w zakresie nieewidencjonowania na koncie 011 "Środki trwałe" środków o wartości początkowej poniżej 3.500 zł (stosownie do zasad ewidencji na tym koncie) i prawidłowego ich ujmowania w ewidencji księgowej. Poinformowanie Izby o wynikach czynności, rozpoczętych a nie zakończonych w trakcie kontroli, w tym zakresie.

19. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 roku, poz. 885 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) art. 248 ust. 1 stanowiącym, iż w terminie 7 dni od dnia przekazania projektu uchwały budżetowej organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje podległym jednostkom informacje niezbędne do opracowania projektów ich planów finansowych,
 - b) art. 249 ust.1 pkt 1 stanowiącym, iż zarząd jednostki samorządu terytorialnego w terminie 21 dni od dnia podjęcia uchwały budżetowej przekazuje podległym jednostkom informację o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu.
20. Przestrzeganie zapisów zawartych w art. 69 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.), stosownie do których wójt gminy jest zobowiązany do zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej rozumianej jako ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji zadań i celów w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, w szczególności poprzez przeprowadzanie w ramach wykonywania kontroli nadzorczej okresowych kontroli gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień z zakresu rachunkowości. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach podjętych działań w zakresie ustalenia sald kont syntetycznych i zamknięcia ksiąg rachunkowych za lata 2010, 2011, 2012 i 2013 Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Mariola Kądziała
Przewodnicząca Rady Gminy Malczyce